

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V spravi prejemov mesečno . . 1-80
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE C

== Inserati: ==
Enostolpna petlitvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25 v
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostolpna petlitvrsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenredno nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Državni zbor.

Poslanca dr. Krek in Fon za begunce.

Dunaj, 12. julija 1917.

Danes je državni zbor rešil dve stvari, katerih ena je posebnega socialnega pomena za sedanje vojskine čase: skrb za begunce. Poročal je o tem dr. Krek (Jugoslovanski klub) v vznešenem in lepem govoru, ki ga je poslušala z zanimanjem cela zbornica. Prva točka dnevnega reda je bila:

učiteljska pragmatika.

Poročevalec Kemetter pravi, da je državno učiteljstvo bilo silno oškodovano materialno in moralno, ker se ni uveljavila l. 1913. od poslanske zbornice sklenjena pragmatika. V nadaljnjem govoru napada Stürgkhovo vlado, ki je to zakrivila ter se pred vsem zavzema za vadniške učitelje, ki so nekateri naravnost vzgojniški geniji. — Pragmatika je bila po daljši razpravi sprejeta.

Begunski zakon.

Poročevalec o begunskem zakonu je bil naš dr. Krek, ki je v svojem temperamentnem in učinkujočem govoru povedal v glavnem te le misli:

Govor dr. Kreka.

Poravnati nam je danes časten dolg s tem, da se spominjamo najbednejših v naši državi, naših evakuirancev in beguncev. Brez sledu je šel mimo njih prestolni govor in tudi ministrski predsednik se jih ni spominjal niti z besedico. Zbornica je iz svoje lastne inicijative v svesti si svoje svete dolžnosti sklenila, da popravi zamujeno in menim, da bo današnji dan beguncem saj majhen žarek pustil v njih zapuščenih srcih. Naša dolžnost je, predno sklenemo o begunskem zakonu, da se spominjamo onih, ki žalostno životarijo po begunskih taboriščih in barakah, daleč od doma, zapuščeni, ki obkokujejo in blodiijo plakajoč in brez tolažbe okrog grobov v tuji zemlji, v katere so položili svoje ljube, svoje najljubše. Bil je lep trenutek, ko je ministrski predsednik od tu poslal svoj pozdrav junakom na fronti. Aktivnost vojakov na fronti ima nekaj v sebi, pasivnost beguncev pa nič ko tragiko, obup in zapuščenost. Ne vem, naj li jih primerjam Odisseju ali Gudruni.

Vse primere ne veljajo nič, ker to tri leta trajajoče trpljenje nima nikjer primere! (Tako jel) Dolžni smo, da se jih spominjamo in v današnjem sklepu naj ta spomin pride do izraza.

Mi bi bili morali pod vodstvom vlade priti pred zbornico s čisto drugim načelom kakor ga zastopa po svojem poročevalcu begun. odsek. Mi bi bili morali priti z načelom, ki je uveljavljen tudi na Nemškem, da je država dolžna beguncem povrniti vso škodo, ki so jo imeli. (Tako jel) Vsakdo, naj si bo reven ali bogat, naj bi dobil odškodnino! Mi pa prihajamo z malenkostnim darom, da ti reveži svojo borno malo podporico, ki so jo doslej dobivali le kot ubožno miloščino, za katero niso imeli pravne pravice, in ki jim je omogočala le eksistenco, da to podporo dobivajo kot pravico tako, ki jim gre. To je glavna misel zakona. Zakaj doslej nismo mogli pospeti do tega načela? Ogr so, ki tega ne pustel! Hinavstvo je, če kdo pravi, da se je dualizem v tej obnesel. (Tako jel) Laž je, da bi bil dualizem ohranil državo trdno. Kamor pogledamo, na prehrano, vojno odškodnino, je monarhija odpovedala. Niti najjednostavnejših pravic ne moremo uveljaviti, ker gospodje onstran Litve tega ne dovolijo. To odplačilo, za katero danes gre, pravi:

Ti ubogi begunec, ti, ki si veljal za pozabljenega, ubožanega in ki se je zanj le na skrivaj sempatja brljal kak birokrat, ti bedni begunec, ti nimaš pravico na državno preskrbo.

Kdor bo bodoče evakuiran, ima pravico, da pri prevozu v gotove odoblasti določene kraje pove tudi gotove želje in ima pravico, zahtevati, da se njegove želje upoštevajo. Upoštevati je treba narodnost, vero in izvor.

Imajo pravico bivati v begunskih taborih, imajo pravico, če nimajo stanovanja

in prehrane, zahtevati mal donesek 2 K. Imajo sicer samoposebi umevno pravico, v taboriščih zahtevati od oseb, s katerimi prihajajo v dotik, da te osebe znajo njih jeziti, da poznajo njih navade, da imajo tudi v upravi po svojih zaupnikih pravico soodločevati. Imajo pravico zahtevati, da v taboriščih dobivajo svoj verski in kulturni napredek na podlagi materinega jezika. To vse je umevno samo po sebi, ali je treba boja, da smo to dosegli. Vemo, da je število teh revežev velikansko in pomislimo, da izvenzemski z narodnosti monarhije trpe pod tem vsi narodi države. Vemo, da so na jugu bedni srbski begunci, rusinskih na stotisoce, židov iz Galicije in Bukovine, Slovencev in Hrvatov iz Istre in Goriskega, polno poljskih beguncev — in da je zgodovina teh beguncev pisana s krvjo in solzami.

Zadnji ponedeljek sem imel priliko v Nemškem brodu poslušati petje židovskih deklic pod vodstvom učiteljev. Pele so pesem o svoji žalostni usodi: »Smutno, smutno, boženi!« in povem vam, gospodje, da pri tej pesmi nisem mislil ne na Rotšilda in ne na Benedikta, ampak na to, da je naš Gospod nekoč dejal: »Pustite male k meni!« (Živahno odobravanje in ploskanje) in da sem mislil na to, kakor se glasi v psalmih, kako so nekoč židje na babilonskih bregovih obesili svoje harfe na vrbe in ko so Babilonci od njih zahtevali, naj pojo zionitiške pesmi, odgovorili: »Kako naj pojevmo v tuji deželi?« In žal mi je bilo teh bednih deklic, ki jim je iz oči sijala ljubezen do doma, ki so si iz barak želele ven v ozko ulico tarnopolsko in marianpolsko, nazaj v svoje uboštvo, v svoj Ghetto, v svoj raj. Videl sem doma v svoji domovini poljske begunce in mislil na to, da se je iznova odprla knjiga v poljskem romanju (odobravanje) in da se iznova pišejo vanjo najžalostnejša poglavja. (Odobranje.) Videl sem uboge, vrle, zveste Italijane, ki niso mogli verjeti, da so ljudje, ki so jih spodili z domovja in jih potem še psovali za izdajalce. Videl sem Srbe in Rusine, ki si niso upali povedati, kaj so (res jel) iz strahu, da ne pridejo v ječo ali na vislice. Poglavje o begunjih je najžalostnejše v tej vojski.

Naša dolžnost je sedaj storiti za nje, kar moremo. Stojimo na stališču, da morajo dobiti vojno odškodnino (pritrdjevanje) če je etika na svetu. In če te ni, tudi Avstrije ne bo. (Odobranje.) Zahtevati moramo, da dobe begunci odškodnino za vse, kar so pretrpeli. (Odobranje in ploskanje.) In le v tem smislu, da je ta zakon le nekako odplačilo na obrok, ki naj dokazuje, da ima zbornica srce za te uboge vojskine žrtve, le v tem smislu glasujemo za ta zakon.

Dne 2. dec. 1914 je dejal grof Westkarp v nemškem državnem zboru o alžalskih in vzhodno pruskih begunjih: »Usoda teh naših zvestih rojakov vzbuja v vsakem članu te zbornice najtesneje sočutje.« Bog daj, da bi to veljalo tudi za našo zbornico.

Če že iz lastne moči in iz lastnega prepričanja nočemo storiti svoje dolžnosti, ne dajmo se saj osramotiti od nemškega državnega zbora. (Odobranje.) V tem smislu priporočam ta zakon. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

Nato se je vršila razprava.

Poslanec Fon je po žrebu v govorniški listi dobil 18. mesto in ni mogel vsled tega do besede, ker je bila debata že po šestem govorniku zaključena, je stavil nastopne izpreminjevalne predloge:

1. K § 2: Dodatek, iz katerega izhaja jasno, da se sme vojne begunce spraviti v oblastveno določene kraje samo za bodočnost. Načelo, da se smejo begunci prosto gibati, je vsled tega jasno izraženo, kakor tudi z dostavkom v § 4, kjer se zopet ponavlja ta pravica beguncev do svobodnega gibanja bolj jasno ko v načrtu begunskega odseka.

2. Predlog k § 6, s katerim se določa, da se ne sme odšteti od begunske podpore onih dohodkov, ki jih prejema člani družine beguncev, ki ne bivajo skupaj z begunci. Po prvotnem besedilu bi bilo namreč mogoče upoštevati pri podpori one dohodke, ki jih dobiva samostojni sin ali hči begunca.

3. K § 9 je predlagal dodatek, vsled katerega dobijo podporo vsi evakuiranci, ki niso v državni oskrbi, ne da bi trebalo za to dolgih raziskovanj po vladnih organih.

Zbornica je sprejela nato v drugem in tretjem branju begunski načrt, kot ga je priporočal poročevalec dr. Krek in izpreminjevalne predloge poslanca Fona v drugem in tretjem branju.

Obširno je govoril o begunskem vprašanju notranji minister grof Toggenburg. Izjavil je, da se zaveda vlada dolžnosti, skrbeti za begunce. Govornik razmotriva na podlagi števil vprašanje strašne begunske mizerije. V taboriščih se nahaja sedaj krog 110.000 beguncev. Trikratno število 330 tisoč beguncev pa je razdeljeno po občinah. Povdarja dejstva, da vlada v nekaterih taboriščih velika umrljivost.

Med govorom notranjega ministra in naslednjega govornika dr. Freisslerja je prišlo do burnih prizorov. Poslanec Teufel (nemški radikalec) je zaklical, da je dolžnost beguncev, da delajo. Tudi poslanec dr. Freissler se je pritoževal, da begunci nočejo delati. Poslanec Reizes (poljski židovski nacional) je zaklical Teufelu: Kako si drznete kaj takega trditi? Kako si upate napadati take mučenike? Je to nemška kultura? Le ozrite se na pokopališča. Med Teufelom in Reizesom pride do dolgotrajnega ostrega nastopa. Poslanec Straucher (zionist) zakliče: Ti, ki bi lahko delali in so močni, se nahajajo na bojišču.

Poslanec Teufel: Kje na bojišču?

Poslanec Kuranda (dunajski nemški židovski svobodomislec) razburjeno: Da, na bojišču.

Poslanec Teufel Kurandi: Molčite!

Poslanec Kuranda: Kje je bil pa Teufel?

Poslanec Teufel: Tam, kamor je spadal. Kje ste bili pa vi?

Poslanec Kuranda: Jaz sem star 67 let, vi pa 32, moji sinovi so bili in se še nahajajo na bojišču.

Poslanec Teufel: Pojdite v vaš tempel.

Burni prizori se vršijo dalje. Od vseh strani padajo kliči: Pfui Teufel!

Debate o begunskem vprašanju se še udeležijo poslanci Gregoroviči in Pittoni, Degasper. Glavni govornik pro grof Lasocki (Poljsko kolo) se peča z žalostnimi razmerami v Thalerhofu pri Gradcu in v Vagni pri Lipnici.

Sklepni govor poročevalca dr. Kreka.

Poročevalec dr. Krek priporoča v sklepnem govoru, naj se sprejmeta spreminjevalna predloga k § 9. poslanca Fona in grofa Lasockega. Z ozirom na posamezne izjave, ki so padle tekom debate, naglašja, da se duševno razpoloženje beguncev premalo vpoštevata, če ne, bi ne padle take in podobne trditve kot da begunci nočejo delati. Treba je vpoštevati pri begunjih pasivno junaštvo, katero kažejo v velikem trpljenju, katerega nosijo na svojih ramenih. Ni čudno, da so vsled trpljenja in težav začeli dvomiti nad državo in vlado.

Po glasovanju, v katerem je bil begunski zakonski načrt sprejet, pa izjavi dr. Krek:

»Z zakonom samim, kot smo ga sprejeli, ne moremo odstraniti mizerije beguncev. Doseže se to le, če bodo vsi, od cesarja do zadnjega delavca, pomagali beguncem. Naše geslo pa naj bo: Vojni napovedujemo vojno, mir naj živi! (Viharno odobravanje. Desnica ploska.)

Iz odsekov.

Proračunski odsek

je v večerajnji seji sprejel med drugimi važnimi zadevami tudi naslednji predlog poslanca Gentilija: »Vlada se pozivlje, naj vpliva na vojno ministrstvo, da se bodo sinovi edinci porabljeni za vojaško službovanje v zaledju in da se dajo potrebna navodila komisijam, ki imajo nalogo pri prebiranjih in revizijah določati, v katero kategorijo kdo spada. — Na predlog poročevalca dr. Pogačnika se sprejmejo re-

solucije posl. Biankinija glede preživljanja dalmatinskega prebivalstva.

Železniški odsek

je večeraj v bojnem glasovanju slovanskih strank proti Nemcem izvolil za poročevalca o bosanskih železnicah dr. Matko Laginjo (Jugoslovanski klub) proti nemškemu nacionalcu Heineju (znanemu Obergalgenbauratu). Za soporočevalca je bil soglasno izvoljen bivši zbornični predsednik dr. Sylvester.

Drugo bojno glasovanje je bilo o priliki Kadlčakove resolucije glede jezikovne rabe pri železnicah. Tu je bil izvoljen za poročevalca Poljak dr. Wrobel.

Potreba nove ustave.

Govor dr. Ribarja v ustavnem odseku.

Včeraj je zboroval v ustavni odsek, v katerem sta obrazložila stališče Jugoslovancev dr. Pogačnik in dr. Ribar. Dr. Ribar se je izjavil o že večeraj označenem predlogu glede 15 članskega pododseka sledeč:

»Gre za zgradbo v najširšem pomenu, ne za krparijo. Hočemo temeljite revizije, nove zgradbe. Okrožja pridejo na zadnje na vrsto. Pred leti bi nas bilo kaj takega zadovoljilo, danes nam to ne zadošča. Ne ustavimo se niti pred deželnimi mejami, niti pred dualizmom. Na jugu nimamo pijetete za take historične individualnosti. Provincialnega patriotizma ne poznamo.

Kronovine naj se razdele, ozirati se je pri tem na zemljepisne meje ter zložijo deli po svojem narodnostnem značaju. — Nemci pravijo, da bi bilo to razbitje države. Nasprotno! To pomenja, zložitev tega, kar spada skupaj, in spojitev vsega v eno veliko celoto. Temeljita revizija ustave bi bila potrebna še iz dveh razlogov:

Stališče Bosne in Hercegovine še danes ni jasno. Parlament se danes ni vzel na znanje aneksije Hercegovine-Bosne. Tu imamo trializem. Bosanci niso državljani, marveč le deželani. Če ne uredimo teh razmer, ostane Bosna nevarna točka Evrope. Z iztrebljenjem in uničenjem prebivalstva ne rešimo bosanskega problema.

Drugi razlog pa tiči v dualizmu, ki ga moramo smatrati za največjo nesrečo monarhije, ki so jo takrat zamislili, ste nastali dve državi, ki ste svoj izraz v zadnjem času dobili v različnih grbih. Kljub geslu: »Indivisibiliter ac inseparabiliter«, ki ga nosi ta grb, smo od dne do dne bolj separirani in dividirani. Zato pogrešamo v tej državi enotne državne volje: imamo ogrsko državno voljo, ne pa enotne volje celotne monarhije, kakor je to na Nemškem. Delegacije nam to jasno kažejo. In če pravi Tisza, da se je dualizem obnesel, pravim jaz, da se je res obnesel, a te za Ogre. Zato moramo rušiti temelje dualizma.

Želimo, da bodi Avstrija silnejša. To pa se bo zgodilo le po potu, ki ga kažemo mi. Če se to ne posreči, se bodo narodnostni boji še huje razvneli in potem se ne čudite, če se čujejo glasovi, da pride rešitev od zunaj. Mi tega ne želimo. Pričakujemo, da pride rešitev iz te države. To bo pa odvisno le od prevdarnosti in treznosti, s katero naj se motre naše načelne narodne zahteve.

Za interinrance, konfinirance in talce.

Dr. Čingrija (Jugoslovanski klub) je danes vložil predlog radi internirancev, konfinirancev in talcev. Predlog odločno zahteva, da se

1. vse konfinacije, internacije kakor tudi vsako drugo kršenje osebne svobode takoj odpravijo.

2. Pozivlje vlado, da predloži seznam vseh internirancev, konfinirancev in talcev ter da se vsem povrne povrne odškodnina za provzročeno škodo.

3. Slednjič zahteva, da se povzročitelji teh razmer pokličejo na odgovor ter kaznujejo.

Jugoslovanski klub ima pripravljene ga ogromno gradiva, s katerim bo brezobzirno stopil na dan o priliki razprave o tem predlogu, da tako razkrije vnebovpijoče krivice, ki so se vršile za časa tri letne brezpravne dobe.

Češka poslanca Choc in Bužival

sta bila tudi izpuščena na podlagi amnestije. Bužival je takoj iz stare Gradiške došel

v parlament, kjer je izjavil, da se še vedno smatra poslanca, ker je bil član socialno-zavarovalnega odseka. Vsled tega se je kršila njegova imuniteta in je bil obsojen nepostavno.

Choc pa se je takoj iz Šopronja peljal v Prago.

Ustava.

Dunaj, 12. julija.

Včeraj je sprejel cesar v posebni avdienci načelnika Poljskega kola dr. Lazarskega, danes pa načelnika nemško-radiikalne zveze poslanca Paczerja. Tudi ministrski predsednik dr. pl. Seidler se posvetuje z načelniki strank. Včeraj zvečer se je posvetoval z načelnikom Poljskega kola poslancem dr. Lazarskim, nato pa z voditeljem ukrajinske parlamentarne zveze. Predmet razgovorov je revizija ustave. Posvetovanja se nadaljujejo.

Posvetovanja dr. Korošca z ministrskim predsednikom o reviziji ustave.

Dunaj, 12. julija.

Danes opoldne je sprejel ministrski predsednik dr. pl. Seidler reprezentanta avstrijskih Jugoslovanov, načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca. Razgovarjal se je z njim temeljito in obširno o vprašanju ustavne reforme. Poslanec dr. Korošec je obrazložil načelniku vlade stališče Jugoslovanov in je izjavil, da so Jugoslovani pripravljeni sodelovati v posebnem pododseku ustavnega odseka.

Seja načelnikov klubov

je danes sklenila, da bo imel parlament seje vsaki dan in če treba tudi v nedeljo popoldne. Dotlej ima zbornica obdelati ves svoj delovni program, nakar se bodo seje prekinile. Seveda ni izključeno, da se tudi v ponedeljek še vrši seja.

Parlamentarizacija kabineta ni več aktualna?

Dunaj, 12. julija. Kakor poroča »Politische Rundschau« iz podučenih parlamentarnih krogov in po dosedanjem sprejemu vodilnih politikov pri cesarju, parlamentarizacija kabineta ni več aktualna. Sodi se, da bo zadeva rešena šele v jeseni.

Častna zadeva dr. Ravnika-Marckhl rešena.

V svoji repliki na hujskajoč Marckhlov govor je poslanec dr. Ravnihar očital Marckhlu denunciacijo Jugoslovanov. Marckhl se je čutil užaljenega in je insceniral častno zadevo. Kakor poroča današnja »Tagesspost« je vsa zadeva na podlagi posebne izjave na viteški način rešena.

Ustavni odsek počaka razvoja dogodkov v Nemčiji.

Dunaj, 12. julija. Radi nesoglasja med nemškimi in nenemškimi strankami se je parlamentarna razprava o reformi ustave nekoliko zavlekla. V prvi vrsti pa se je sklenilo počakati razvoja političnih dogodkov v Nemčiji. Radi tega bo ustavni odsek zboroval šele v soboto.

Poslanec Jarc za konfiriranje.

V proračunskem odseku je stavil poslanec Jarc sledeči predlog: »Vlada se pozivlja, naj poskrbi, da bo omogočena konfirancem, v kolikor se nahajajo v preiskovalnem zaporu ali so obsojeni, takojšnja vrnitev v domovino.

Odsek je predlog sprejel.

Parlamentarna zveza duhovnikov.

Dunaj, 12. julija. Danes se je vršilo pod predsedstvom poslanca dr. Stojana večurno zborovanje parlamentarne zveze duhovnikov. Na dnevnem redu je bilo vprašanje draginskih dokladov za duhovnike. Zveza je sklenila staviti zahtevo, naj se podelijo draginske doklade duhovnikom analogno kakor državnim uradnikom, sorazmerno po činovnih razredih. Dalje je sklenila zahtevati od vlade končno definitivno ureditev kongruje. Pri debati o vprašanju rekvizicije zvonov se je naglašalo, naj se nadaljna rekvizicija zvonov ustavi. V vprašanju glede dvoboja je sklenilo združenje duhovnikov-poslancev pri ugodni priliki zopet pričeti z akcijo za odpravo vsakega dvobojevanja.

Končno je bilo na razgovoru vprašanje katoliškega mirovnega stremjenja. Zveza je sklenila zastaviti vse moči za dosego skorajšnjega častnega miru.

Dr. Vladimir Beck bodoči mož?

»Münchener N. Nachrichten« poročajo z Dunaja z dne 10. julija: V podučenih krogih sodijo, da je pričakovati še v tem tednu imenovanja definitivnega avstrijskega ministrskega predsednika, ki bo vodil nadaljne priprave za reformo ustave. V prvi vrsti se imenuje kot bodoči mož bivši ministrski predsednik dr. Vladimir Beck.

Kriza v Nemčiji.

»Vossische Ztg.« pravi: Če bo sedanjí nemški kancler res odstopil, zapusti z njim zadnji vodilni minister svoje mesto, ki je bil odgovoren takrat, ko je izbruhnila svetovna vojska. Tistih zunanjih ministrov

v Rusiji, Angliji, Franciji in Avstriji ni več, ki so bili, ko je izbruhnila vojska. A če bo tudi Bethmann-Hollweg ostal, je gotovo, da bo sedanemu odločnemu nastopu nemških večinskih strank sledil nov, demokratičen vladni način, posebno v Prusiji. V sedanji krizi se posebno kaže, kako malo se ozirajo velike nemške stranke na vse-nemške kričaje, o katerih pravi »Frankfurter Ztg.«, da so goljufi, da sloni njih politika na iluzijah, da so šovinisti, nevarni doma in v inozemstvu in da mora biti Evropa rešena vsenemške kuge. Pri nas pa, če le zarjove vsenemški Wolf, že vse nemške stranke drve za njim in ga v vse-nemškem kužnem šovinizmu poizkušajo še prekositi. Na avstrijskih nevsememških Nemcih je, da tudi v Avstriji iztrebijo tisto bolezen, o kateri pravi »Frankfurter Zeitung«, da je šovinistna kuga.

Curih, 12. julija. Rimska »Tribuna« piše o dogodkom v Nemčiji: Odločen pokret v mirovni politiki se napoveduje. Čeprav morebiti ne prinese miru, se mu bo brez dvoma približala. Dogodki v Nemčiji so svetovnozgodovinskega pomena.

»Lokalanzeiger« ustavljen, ker je napadal avstrijske državnike.

Berlin, 12. »Lokalanzeiger«, ki je ostro napadal avstrijske državnike, češ, da so se zavzeli za Bethmann-Hollwega, je vojaško poveljstvo ustavilo.

Berlin, 12. »Vossische Zeitung« piše: Brzjavka, ki je provzročila, da so cenzurirali članek »Lokalanzeigerja«, je res prišla v Berlin, a izvira od popolnoma druge strani, kakor od avstrijske uradne.

Naslednica »Lokalanzeigerju«. — Odstop pruskih ministrov.

Berlin, 12. julija. (K. u.) Mesto ustavljenega »Lokalanzeigerja« izhaja »Berliner Abendzeitung«, ki javlja, da so po včerajšnji seji pruskega državnega ministrstva vložili prošnjo za odstop ministri: pl. Breitenbach, baron pl. Schorlemer, pl. Beseler in pl. Trott, ker se ne strinjajo s kanclerjevim nazorom, da dobi Prusija volivno preosnovo.

Demokratiziranje Prusije.

Nova večina nemškega državnega zbora že lahko beleži uspeh. V prusko poslansko zbornico bodo v bodoče že volili po načelih splošne, enake in direktne volilne pravice. Dozdaj so volili tako, kakor leta 1849, ko še ni obstojala sedanja Nemčija. Način teh volitev je bil takorekoč rak rana že desetletja v notranji politiki Nemčije. Zbornica poslancev šteje 433 članov. Poslancev niso volili naravnost, marveč volili so volilne moze, ti so pa izvolili poslance. Na 250 duš je prišel en volilni mož. Prvotni volilci so bili razdeljeni v tri razrede z ozirom na višino njih davkov, a vsi razredi so imeli enake pravice. Prvotni volilci prvega razreda so imeli pri volitvah več pravic kakor manjši davkoplačevalci. Prvotni volilec je bil vsak samostojni 24letni Prus v občini, če je v njej bival šest let, če ni dobival javne ubožne podpore ali če ni izgubil častnih pravic. Ta tri razredni način je zdaj odpravljen. Stranke so bile v pruskem deželnem zboru takole sestavljene: 201 konservativci, 103 poslanci centra, 12 Poljakov, 72 liberalcev, 40 naprednjakov in 7 socialnih demokratov. Konservativci bodo izgubili pri novih volitvah najbrže polovico poslancev, umljivo je zato, da se upirajo. Centrum in narodni liberalci računajo z malo izgubo. Socialni demokratje, Poljaki in naprednjaki bodo podedovali izgubljene konservativne mandate.

Izjava konservativne stranke.

Berlin, 12. julija. (K. u.) Konservativna stranka je razglasila izjavo, ki naglašja, da enaka volilna pravica ne odgovarja značaju in zgodovinski preteklosti pruske države; marveč da lahko zmaja trdno poslopje Prusije in izroči to državo popolnemu demokratiziranju. Izjava nadaljuje. Konservativna stranka ne pripoznava, da bi izkušnje vojske nameravane ukrepe zahtevale, da bi premagale sedanje težkoče ali okrepili narodovo voljo do zmage.

Izprememba pruske volilne pravice konservativno stranko zelo skrbi z ozirom na bodočnost Nemčije.

Državni svet v Nemčiji.

Berlin, 12. julija. (K. u.) Večina večernih listov se peča s poročilom mednarodne korespondence, da se namerava ustanoviti državni svet 15 članov, ki mu bodo pripadali voditelji strank, da uveljavljajo vpliv naroda z vsakdanjim delom državnega vodstva. Listi levice se bore proti načrtu in naglašajo, da se taka naprava ne sme smatrati za parlamentarizem.

Novi kronski svet.

Berlin, 12. julija. »Berliner Tageblatt« javlja: V državnem zboru so izvedeli včeraj okoli 1. ure popoldne, da je prišel v kanclerjevi palači v cesarjevičevi navzočnosti ob 12. uri zborovati novi kronski svet. Glavni odsek državnega zbora bo pričel zopet zborovati, ko se bo končala kriza in ko bo postal položaj jasen. Besedilo mirovne izjave je izdelano. Večina namerava zasledovati svojo pot, tudi brez na-

rodnih liberalcev, ker se je večina zagotovila, ki bo velika. Mirovni predlog se bo vložil naravnost v državnem zboru, ne v glavnem odboru. Zahtevali bodo, naj se o njem glasuje po imenih. Velike razprave pred petkom ne bo. Če ostane kancler, se še ne ve, a gotovo ni, da bi odstopil. Stranke večine še vedno izjavljajo, da če njih zahteve izpolni, lahko ostane, a sprejeti mora tudi njih notranje politične zahteve, da bo narod videl, da po njem izvoljeno zastopstvo res sovlada.

Velika seja državnega zbora.

se bo pričela v soboto ob 10. popoldne. Izključeno ni, da bodo razpravo še ta dan končali in da se bo zvečer državni zbor odgodil do jeseni.

Cesarjevičevi posveti s kanclerjem.

Berlin, 12. julija. Cesarjevič se je včeraj več časa razgovarjal s kanclerjem. V diplomatskih krogih se trdi, da sta se sporazumela o bodočih vodilnih političnih smereh.

Pruski cesarjevič bo zaslíšal parlamentarne.

Berlin, 12. julija. (K. u.) Iz parlamentarnih krogov se poroča: Cesarjevič bo zaslíšal voditelje centra, narodnih liberalcev, naprednjakov, socialnih demokratov in konservativcev. O izpremembi v kanclerjevem uradu in v drugih ministrstvih se več ne govori; zato se sodi, da bodo kancler in državni tajniki ostali; pač se pa trdi, da bo več pruskih ministrov odstopilo.

Cesar Viljem zaupa Bethmannu.

Berlin, 12. julija. (K. u.) »Vossische Ztg.« sklepa iz dejstva, ker je vladarjev razglas o volilni preosnovi sopodpisal Bethmann-Hollweg, da ga cesar ne misli odpustiti. Drugo vprašanje je, kako se bo Bethmann sporazumel s strankami. Kriza je odgojena, a končana še ni. »Berliner Tageblatt« piše: Odlok dokazuje, da cesar Bethmannu Hollwegu zaupa. Iz razglasa se sklepa, da se bodo ozirali tudi na nasprotnike volilne pravice. »Vorwärts« pripozna, da pomenja uvedba enake volilne pravice v Prusiji za celo Nemčijo odločen korak k demokratiziranju Nemčije.

Bethmann-Hollweg najbrže ostane.

Frankobrod, 12. »Frankfurter Zeitung« poroča, da bo Bethmann-Hollweg najbrže ostal.

Berlin, 11. Glasilo centra »Germania« poroča, da naj izpade kriza kakorkoli, se strinja kancler s sklepom o miru, ki ga pripravlja državni zbor.

Težave za parlamentariziranje nemške vlade.

Berlin, 12. julija. Levica sodi, da je parlamentariziranje vlade v Nemčiji težava na reč z ozirom na posebnosti nemške ustave, ki je prikrojena po načinu zveznih držav. Odgovornemu ministrstvu ne ugovarja le Bavarska, marveč bi najbrže ugovarjale tudi vse druge zvezne države.

Stališče nemških strank.

Berlin, 11. julija. »Vorwärts« piše, da zavzemajo stranke sledeče stališče: Napredna ljudska stranka je prijazna kanclerju, centrum mu nasprotuje deloma, a drugi del pravi, naj se kancler ne strmoljavi, marveč podpira; nacionalni liberalci kanclerju nasprotujejo kakor tudi konservativci.

Nova večina v nemškem državnem zboru se je pokazala.

Berlin, 12. Državni kancler Bethmann-Hollweg je pripravljen, da takoj izvede preosnovo pruske volilne pravice, a državna vlada ne namerava v polnem obsegu parlamenta izzivati. Velika seja državnega zbora bo v soboto. Mogoče bo nastopil tudi kancler. Pri glasovanju v državnem zboru je danes prvič nastopila nova večina. Skupno so ostali centrum, narodni liberalci, naprednjaki, socialisti, kakor tudi del nemške frakcije. Le ostanek te stranke in konservativci so obsedeli. Popoldne se je utrdilo prepričanje, da bo Bethmann-Hollweg ostal državni kancler.

Mirovna izjava večine.

Berlin, 11. »Nationalzeitung« poroča: Izjava večine o vojnih smotrih se je načelno dočela. Oziroma na stališče državnega kanclerja, ki ga je bil zavzel v avgustu leta 1914, ki je izjavil, da je Nemčija zgrabila za orožje le v obrambo svoje svobode in samostojnosti in za nedotakljivost svojih zemljišč. Tudi na pragu četrtega leta vojske stremi večina po miru sporazuma in trajne sprave. Dokler ne bodo priznale sovražne vlade takega miru, bo nemški narod in njegovo zastopstvo za odločno nadaljevanje vojske, dokler ne bodo zavarovane pravice Nemčije in njenih zaveznikov.

Četrte vojske pozimi mirovni nastop strank v nemškem državnem zboru ne bo ustavljal.

Köln, 12. julija. »Köln. Volksz.« javlja o dogodkih zadnjih dni: Vodilne osebe več ne dvomijo, da mirovna resolucija ne bo pospešila miru in da ne bo pospešila konca vojske. Vsled diplomatske nespособnosti naše vlade mora nemški narod še dalje računati, da se bo preliiala kri s če-

trto vojsko pozimi. Neverjetno bi bil narod razočaran, če bi pričel verovati, da bo mirovna resolucija rešila Nemčijo pred četrto vojsko pozimi. Vrednost mirovne resolucije je v tem, ker je državni zbor vzel kanclerju iz rok mirovno akcijo in ker bodo naši sovražniki zopet pričeli verovati, da so Nemci pripravljeni, da sklenejo mir.

Zračni napad na Carigrad.

London, 12. julija. (K. u.) Admiraliteta poroča: Viceadmiral vzhodnega Sredozemskega morja javlja: Mornariški letalci so v ponedeljek ponoči z uspehom napadli nemško-turško brodovje, ki je zasidrano pred Carigradom. Ko so zapazili »Göben«, ki je bila obdana od vojnih ladij in podmorski hčolnov, so jo napadli z višine 800 čevljev in tako »Göben« kakor tudi druge ladje večkrat zadeli. Na krovu so nastale težke eksplozije in je izbruhnilo več požarov. Letalci so napadli tudi vojno ministrstvo in je zadeli. Zdi se, da je bil sovražnik čisto presenečen, kajti obrambne baterije so pričele streljati šele potem, ko so bile bombe že vržene. Letalci so se vrnili nepoškodovani.

K temu pripominja Wolffov urad: Z merodajne strani izvemo, da sta tako »Göben« kakor tudi vojno ministrstvo ostala popolnoma nepoškodovana, enako tudi podmorski čolni. aSmo eno torpedovko so bombe poškodovale.

Plačilo za napad na Idrijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. julija. Uradno: Da vrnemo poset italijanskih letalcev v Idriji, je včeraj metala avstrijska skupina letal bombe na kolodvor in obsežne tabore lop pri Cividale. Uspeh je bil dober. Na malem Colbriconu so vdrlí naši naskakovalni oddelki v italijansko postojanko, porazili so posadko, razstrelili velike množice italijanskega streliva in se vrnili z ujetniki.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

10. julija. Ponoči od 8. do 9. t. m. je po besnem obstreljevanju napadal sovražnik naše postojanke, pomagal mu je besen vihar. Naš ogenj je mučil njegove naskakovalne čete in preprečil vsako napredovanje ojačevalnih oddelkov. Zadržali smo tudi druge male napadalne poizkuse na naše postojanke na Visokem Cordevole na malem Lagazuoi. Včeraj je bil topovski boj besnejši kakor navadno na tridentinski in na karnijski bojni črti. Na juliskem bojišču so se le zmerno borili. Ker so poizvedovalni oddelki na obeh straneh živahno delovali, so v nekaterih odsekih nekaj časa streljali s puškami. Hitro smo odbili sovražni oddelek, ki se je približal našim črtam na Vodilu (severno Tolmina).

11. julija. Včeraj so naši oddelki izvedli drzne in srečne sunke na več točkah fronte. Pri Siefu (Cordevole) je bila posadka izpostavljene postojanke presenečena in uničena. Na Krasu, severozapadno od Sela, smo osvojili postojanko, ki leži nasproti naši črti, in jo izpremenili v obrambno napravo. Ob tridentinski fronti razvija sovražna artilerija posebno delavnost. Povsod jo je pobijala naša artilerija. Naši so ovirali premikanje čet in voz za sovražnimi črtami na Asiaški visoki planoti in na Krasu. V zračnem boju zbiti sovražni aparat je padel v sovražne vrste. Na Asiaški visoki planoti smo odvrnili številna sovražna poizvedovalna letala. Danes jutraj so sovražni letalci napravili brutalni napad na Čedad z metanjem bomb, ki iz vojaških vzrokov nikakor ni upravičen. Edini uspeh obstoji v nekaterih žrtvah med civilnim prebivalstvom in v lahki škodi na tovarnah.

Izmišljen letalski napad na Pulj.

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Italijanski list »Messaggero« si je dne 2. julija dal iz Ženeve poročati, da je po nekem iz avstrijskega vira prihajajočem poročilu pri zadnjem letalskem napadu na Pulj bila zadeta in uničena neka oklopnica. O tem izbornem italijanskem junaštvu v Avstriji nihče ničesar ne ve. To je umevno, ker že mesece ni bilo nobenega italijanskega letalskega napada na Pulj.

Potovanje laških ministrov.

Lugano, 11. Zunanji minister Sonnino in Bissolati sta se podala na politično potovanje po deželi. Govorila bosta po shodih o vojnem položaju.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. julija. Veliki glavni stan: Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Napad monnariške pehote 19. julija je dosegel lep, velik uspeh. Sovražnik ni mogel izvesti protinapadov. S topovi so se včeraj močneje borili na Flanderskem, posebno jugovzhodno Yperna na bojni črti

Artois pri Lensu in pri Bullecourtu. Izve. dli smo z uspehom več poizvedb. Napadalne čete nekega Hanzeatskega polka so vzele z naskokom, učinkujejo so sodelovali metalci plamena, celo vrsto angleških jarkov, iz katerih so privedli večje število ujetnikov.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

V zahodni Champagni in na levem bregu Moze so podnevi močno streljali. Nekaj poizvedovalnih bojov se je ugodno končalo.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 12. julija. Veliki glavni stan: Na zahodu so živahno streljali v Champagne.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

10. julija ob 3. uri popoldne. Včeraj je sovražnik precej silno obstreljeval različne odseke fronte ob Aisni. Krajevno omejeni napadi na naše jarke severno od mlinarstva Laffaux in južno od Ailles so se izjalovili v našem ognju. Dalje proti vzhodu je sovražnik proti pol 10. uri neprenehoma silovito napadal postojanke ob spomeniku pri Hurte. Napadalni valovi niso mogli doseči naših vrst in so se razblinili, potem ko so imeli težke izgube. Napade na naše izpostavljene straže juhovzhodno od Corbeny in severno od Couvey v odseku Auberville in v smeri na gozd Courriere so stali sovražnika izgube, ne da bi dosegli kak uspeh. Sovražnik je pustil precej ujetnikov v naših rokah. Sicer je bila noč mirna.

Angleško uradno poročilo.

10. julija. Zadnja noč smo našo črto vzhodno od Oostlaverne potisnili nekoliko naprej. Južno od Ypern-Comines smo uspešno poizvedovali. Pri teh podjetjih smo ugrabili nekaj ujetnikov. Sovražna artiljerija je cel dan zelo močno streljala na naše postojanke na obrežju. Proti večeru je dosegel njen ogenj veliko silo. Naša artiljerija je krepko odgovarjala.

Viharne seje francoske zbornice.

Zadnja seja francoske zbornice je bila zelo viharna. Predsednik Poincaré je bil prvič napaden v javni seji. Napadli so tudi notranjega ministra Malvyja in ga dolžili, da nastopa premalo odločno proti mirovni propagandi. Malvy, ki je pristaš miroljubnega Caillauxa, bo najbrže kmalu odstopil.

Angleške zračne sile.

Rotterdam, 12. (K. u.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« javlja iz Londona: V zgornji zbornici je zahteval lord Trenchard, naj se imenuje komisija, ki bo skrbela za to, da bodo hitreje gradili letala. Zahteval je tudi, naj se zgradi veliko letal in da naj v povračilo napadov na London napadejo nemška mesta. Čudno se mu je zdelo, ker niso pregnali letalcev, ko so napadli, že na obali. Lord Crewe je rekel, da se mora v prvi vrsti skrbeti za potrebščine armade.

Nemiri na Ruskem.

Stockholm, 12. (K. u.) »Aftonbladet« poroča: V Kronštadu zopet prevladuje anarhija. Sodna komisija, ki je pričela preiskavo proti tam zaprtim častnikom, je Kronštadt zopet zapustila.

Stockholm, 12. julija. »Tidnigen« poroča iz Haparande: Ukrajinske čete se niso hotele udeležiti ofenzive Kerenskega. 5000 vojakov je zasedlo veliki kijevski kolodvor in skušalo pregovoriti tudi ostale vojake, naj nikar ne gredo na fronto.

Stockholm, 12. (K. u.) »Aftonbladet« poroča čez Haparando, da je v finski mestu Herwae prišlo do krvavih spopadov med ruskim vojaštvom in civilnim prebivalstvom, ker ni hotelo dati vojakom živil. 20 civilnih oseb je baje ubitih.

Finski listi poročajo, da se je boj med finskimi kmeti in ruskimi vojniki v Herö končal z zmago kmetov. Ti so v kritjih čakali, da so vojniki porabili vso municijo in se nato vrgli na Ruse, od katerih so jih 50 pobili ali ranili.

Grška.

Pariz, 12. Grška vlada je sklenila, da poveri organizacijo armade francoski vojaški misiji in je odstavila 8 generalov in 126 višjih častnikov.

Atene, 12. (K. u.) »Kairi« poroča, da se razgovori med grško in srbsko vlado o obnovitvi druge med obema deželama sklenjene pogodbe nadaljujejo. Pogodba se bo podaljšala in bo pogodbeni vez med Grško in Srbijo še tesnejša.

Poročila o miru.

»Mir brez aneksij«.

Zeneva, 12. julija. »Matin« poroča iz Petrograda: Provizorična vlada je sprejela formulo zaveznikov, po kateri mir brez

aneksij ne izključuje združitve narodno skupaj spadajočih ozemelj.

Priprave za novo zimsko vojsko.

Rotterdam, 12. Polkovnik Barb je izdal na angleške žene oklic, naj radi bližajoče se zimske vojske izdelujejo topla oblačila za čete.

Četrta vojska pozimi.

Rotterdam, 12. Polkovnik Barb je pozval angleške žene, naj šivajo radi vojske pozimi tople obleke četam, ker je jasno, da bodo stale pozimi še velike množice na bojišču.

Liebknecht in dr. Adler.

V ječi se nahajajoči nemški poslanec Liebknecht in dr. Adler sta bila izvoljena v odbor socialno demokratičnega mirovnega posveta in za izredna člana ruskega delavskega in vojaškega sveta.

Angleški mirovni pogoji.

Rotterdam, 11. (K. u.) »Daily Chronicle« javlja, da bo Lloyd George bodoči teden obširno govoril o angleških mirovnih možnostih.

Socialno demokratični mirovni kongres.

Kodanj, 11. (K. u.) Delavski in vojaški svet je sklical mednarodni socialistični kongres avgusta 1917 v Stockholm s sporedom: Svetovna vojska in sredstva, da se hitro konča. Oklic na posvet socialističnim strankam vseh dežel se razpošilja danes. Ruski odposlanci odpotujejo v London, v Pariz in Rim, da socialistične stranke sporazuma povabijo osebno na mirovni posvet.

Protesti nevtralecev proti ameriški izvozni prepovedi.

Rotterdam, 12. (K. u.) »Daily News« poročajo iz Washingtona: Vsi evropski nevtraleci, izvzemši Švico, so naznanili proteste proti ameriški izvozni prepovedi. Vlada pa ostane pri sklepu, da ne sme nobena še tako mala množina živil in nobena tona vojnega materiala iz nevtralnih dežel v Nemčijo.

Razna poročila.

Avstrijski ministrski svet.

Dunaj, 12. (K. u.) Pod predsedstvom ministrskega predsednika dr. viteza pl. Seidlerja je več časa zboroval ministrski svet, pri katerem so bili navzoči vsi ministri.

Srednjemorska pristanišča zaprta.

Zeneva, 12. Švicarski listi poročajo: Vsa francoska in italijanska srednjemorska pristanišča so od 3. julija zaprta. V Marseille so rekvirirali množico prevoznih parnikov. Sodijo, da so sklenjene važne odredbe glede solunske armade.

Dnevne novice.

Kranjski poslanci S. L. S. in volitve v delegacije. — Dunaj, 12. julija 1917. — Z ozirom na uvodno vest v »Slovenec« z dne 10. t. m. pod naslovom »Kam smo prišli?« smo od avtoritativne strani pooblaščenici izjaviti, da one novice za »Slovenski Narod« niso poslane, ne pisane, ne na katerikoli bodi način inspirirane — noben poslanec S. L. S. Tudi v stvarnem oziru ona »Narodova« vest popolnoma ne odgovarja resnici. Vsled tega odpadejo vsi sklepi, domneve in rekriminacije v »Slovenec« z dne 10. t. m.

Graško ženstvo za javno npravnost.

Prof. dr. Ude v Gradcu je imel nedavno predavanje o »moški sramoti in ženski časti«. Na shodu je bilo podrugih tisoč žensk, ki so z navdušenjem sledile govornikovim izvajanjem proti javni nenravnosti. Sprejet je bil sklep, v katerem se zahteva izpremembo zakonov v prilog varstva ženskega dostojanstva in deklishe časti ter stroge odredbe proti javni nenravnosti. Ženstvo, organizirano v »Avstrijski straži narodov«, bo s svoje strani podpiralo oblasti v boju proti javni nenravnosti. Shod je izrekel tudi pričakovanje, da se bodo delu katoliškega ženstva za duševno in telesno zdravje narodov pridružili tudi moški in pripadniki vseh drugih verstev. Vsem bodi zgled cesarica Cita, ki se z največjo vnemo zanima za zdravje in npravnost ljudstva. Po shodu je pristopilo »Avstrijski straži narodov« več sto novih članic, med njimi večina takih, ki so se obvezale, da bo vsaka dobila nadaljnih deset članic. Sedež društva »Oesterreichs Völkerrecht« je v Gradcu, Brockmangasse 87. Član more postati vsak katoličan, ki je dopolnil 18. leto. Članarina 10 vinarjev na mesec.

— Vojno odlikovanje v železniški službi. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje z meči je dobil nadrevident južne železnice Avgust Kotnik.

— Župani mest Hrvatske in Slavonije so se danes, v petek 13. t. m., sestali v Zagrebu. Glavni predmet razpravljanja je vprašanje aprovizacije mestnega prebivalstva.

— »Jugoslovanska akademija« znano-sti in umetnosti v Zagrebu slavi dne 28. julija 1917 petdesetletnico svojega obstoja.

Ustanovil jo je pred petdesetimi leti škof in veliki mecen hrvatskega naroda Josip Štrossmayer.

— Umrli je v bolnišnici vsled ran, zadobljenih na laškem bojišču, Franc Lenaršič, posestnik iz Vnanjih goric v 42. letu starosti. Pokojnik je služil že od začetka vojne v vojaški službi, prvič je bil ranjen leta 1915. Bil je tudi občinski odbornik občine Brezovice in vzorni gospodar. Naj v miru počiva!

— Iz Kranjske gore. Tukajšnji občinski zastop je v izvanredni gerentski seji dne 7. julija t. l. imenoval soglasno častnim občanom blagorodnega gospoda dr. Fridrika Mathiasa, c. kr. okrajnega glavarja v Radovljici v znak hvaležnosti in priznanje zaslug, ki si jih je pridobil za tukajšnjo občino.

Najvišje cene za hruške je določil prehranjevalni urad na Dunaju naslednje: Za sadjerejca na domu 40 K 100 kg; ob dostavi v skladišče veletržca 48 kron; za za prodajo izbranega blaga: za najlepše blago v košarah ali posamezno po 70 K; za najboljše drobnejše hruške v košarah, sodih ali posamezno 50 K; za moškatoške in sorbetovke 65 K; za zgodnje hruške do 5. avgusta; za hruške, ki se porabijo v gospodarstvu (z roko obrane, izbrane), v sodih ali posamezno 34 K; moškatoške in mezgovke 20 K za 100 kg. Te cene veljajo tudi za veliko trgovino z nakladalne postaje. Cene za veletrgovino ob oddaji na trgu ali predelovalcem in malim prodajalcem so naslednje (po prejšnjem redu): 105 K, 98 K, 95 K, 81 K, 69 K, 35 K. Cene za nadrobno prodajo morajo določiti politične deželne oblasti najkasneje do 21. julija.

— Sumljiv smrtni slučaj. Ko se je vrnil posestnik Josip Bernik v Bukovici, sodni okraj Škofja Loka, dne 20. junija proti pol dne z dela domov, je našel v kuhinji svojo ženo mrtvo. Ker se je mislilo, da je vzrok smrti srčna kap, so pokopali umrlo na pokopališču v Selcah. Zadnje dni se je pa razširila vest, da je umrla pokojnica nenaravne oziroma nasilne smrti.

Pomanjkanje premoga je tudi na Reki zelo veliko. Da se premog štedi, bo mestni vodovod zaprt od 9. ure zvečer do 6. ure jutraj.

Morilec zadnjega Obrenoviča ustreljen. Včeraj smo poročali, da je bilo ustreljenih v Solunu nekaj srbskih častnikov, ker so se zarotili proti vladajoči dinastiji Karagiorgjevičev. Med usmrčenimi je tudi polkovnik Dimitrijevič. Dimitrijevič je bil tudi med morilci kralja Aleksandra, on je oddal prvi strel na kralja Aleksandra Obrenoviča.

Občina Cerklje pri Krškem. Radi potresne nesreče in škode po toči podpisani občinski urad ne bo skrbel za aprovizacijo letoviščarjev.

Iz ruskega ujetništva se je po 13 mesecih oglašil Franc Počkaj iz Vel. Ubelskega. — Po 11 mesecih se je oglašil iz ruskega ujetništva gosp. jurist Milo Svetek, enoletni prostovoljec 27. domobranskega pešpolka. — Oglašil se je z dopisnico Ciril Likar. Z njim je več Slovencev, kateri nimajo od domačih nobenega obvestila. Ti so: poddesetnik Josip Urbančič, inf. Stane Remškar, Ljubljana; inf. Franc Krivic, Idrija; inf. Karel Novak, Tržič; inf. Mihael Žnidar, Gornji Mengeš; inf. Miha Zabret, Mali Mengeš; inf. Franc Šatej, Vrtovin; inf. Ciril Muznik, Sv. Lucija; inf. Lovro Brecljnik, Ljubljana; inf. Franc Pirker, Ribnica in inf. Miha Potočnik, Bled, vsi od Lir. 27. Naslov za Likarjeve tovariše se glasi: Jurjevski zavod, Jekaterinoslavskaja gubernija, Rudnik Jekaterinskih uholnih kopej, šahta Nr. 14, Rusija.

Iz življenja. Lekarnar Ivan Rumatz v Reki je bil tri mesece brez službe. V skrajni sili je ukradel 8000 kron, a tatvina je prišla takoj na dan in Rumatz je v strahu pred posledicami pil veronal, da bi se zastrupil. Še živega so prenesli v bolnišnico, kjer je ozdravel. Medtem so oblasti jasno dožnale njegovo krivdo in ko je imel zapustiti bolnišnico, so ga aretirali. Izjavil je, da hoče umreti in da bo že dobil sredstva za samomor.

— Strela je ubila dne 9. t. m. zvečer na planini Goreljek nad Koprivnikom posestniki Neži Jeklar štiri molzne krave in eno junico. Vsa škoda znaša do 4000 kron. Majarica je k sreči ravno par trenutkov prej odšla iz hleva, ko je udarilo med živali.

Primorske novice.

Duhovniške izpremembe v Trstu. Č. g. Virgilij Šček, kaplan pri Sv. Ivanu, je predstavljen k sv. Antonu staremu v Trstu; na njegovo mesto k sv. Ivanu pride novomašnik Francišek Leiber.

Zaplemba imetja. Tržaško deželno sodišče je izreklo zaplembu imetja Josipa Godine, pok. Ivana, okoli 20 let starega, rojenega in pristojnega v Gorici, sedaj odsotnega, ker je utemeljeno osumljen zločina proti vojni moči države.

— Toča v Istri. Iz Jelšan v Istri poročajo dne 10. julija: Nocoj ponoči je padala po celi občini Jelšane debela toča in uni-

čila večino poljskih pridelkov. Suša nam je uničila vso krmo. Po dolgi suši prišlo je bilo malo dežja in ostali poljski pridelki so si tako opomogli, da je bilo veselje nad poljem. Nocojšnjo noč nam je toča ugonobila vse nade. Prosi se vsa dobra srca na Kranjskem, ko naše ljudstvo išče tam hrane, pomagajte mu kar je mogoče.

Smrt v ognju. V Veprincu v Istri je nastal ogenj v senjaku, na katerem je spal 68letni kmet Matej Bruncič. Ko so Brunciča potegnili iz ognja, je bil že tako ožgan, da je prenešen v bolnišnico, naslednji dan v groznih mukah umrl.

Iz kaznilnice Karlau je bil vsled amnestije izpuščen slovenski časniki Andrej Munih.

Eksplozija na rakoškem kolodvoru.

Budimpešta, 12. julija. (K. u.) Krajevske ogrske državne železnice razglašajo, da je trčil danes ponoči na ranžernem kolodvoru v Rakosu tovorni vlak št. 879 na železniške vozove, ki so jih ranžirali. Bencin, ki je zato pričel teči iz rezervoarjev, se je zažgal; goret so pričeli tudi vozovi, katere so ranžirali. Ogenj je uničil več voz. Škoda znaša približno 235.000 kron, a popolnoma to še niso dognali. Promet ni bil oviran. Uvedli so preiskavo.

Ljubljanske novice.

Ij Umrli so v Ljubljani: Matevž Puc, zasebnik, 72 let. — Albert Štefančič, sin strojevodje, 7 dni. — Herman Peter, sin železniškega sprevodnika, 5 let. — Slavica Müller, hči vratarja južne železnice, 3 leta. — Ivana Kozjek, tovarniška delavka, 20 let. — Uršula Pavlič, železniškega čuvaja vdova, 81 let. — Josipina Adamič, hči strojarskega pomočnika, 5 let.

Ij Razdelitev mesa po znižani ceni na rumene izkaznice B. Mestna aprovizacija ljubljanska bo razdeljevala v soboto popoldne, dne 14. julija v cerkvi sv. Jožefa na rumene izkaznice zaznamovane s črko B meso po 2 kroni kilogram. Določa se naslednji red: Od pol 2. do 2. štev. 1 do 200, od 2. do pol 3. štev. 201 do 400, od pol 3. do 3. štev. 401 do 600, od 3. do pol 4. štev. 601 do 800, od pol 4. do 4. štev. 801 do 1000, od 4. do pol 5. štev. 1001 do 1200, od pol 5. do 5. štev. 1201 do konca. Vsaka stranka se mora poleg rumene izkaznice izkazati tudi z rodbinsko karto, katero je dobila pri zadnji krušni komisiji. Pripraviti je drobiž.

Ij Zasebni uradniki in uradnice. Praviljalni odbor društva zasebnih uradnikov in uradnic je razposlal popisne pole ter pozivlja vse zasebno uradništvo, da dotične pole natančno izpolni. Namen tega popisovanja je, da se konstatira število zasebnih uradnikov in uradnic in njih gnotni položaj, kar se bode rabilo za aprovizacijsko akcijo. Pole naj se čimprej dostavijo zopet vrnejo.

Ij Razdelitev mesa po znižani ceni za uradniške skupine. V soboto, dne 14. julija popoldne bo mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa odajala meso po znižani ceni za uradniške skupine. Določa se naslednji red: od 5. do pol 6. štev. 1 do 200 I. uradniške skupine, od pol 6. do 6. štev. 201 do konca I. uradniške skupine in cela druga uradniška skupina, od 6. do pol 7. cela III. skupina, od pol 7. do 7. cela IV. skupina. Poleg uradniške karte je prinesiti s seboj tudi mesno nakaznico. Pripraviti je drobiž.

Ij Razdelitev masti. Mestna aprovizacija bo v soboto, dne 14. julija, nadaljevala razdelitev masti za vse one, ki niso doslej deležni še nobene akcije, kjer bi dobili mast po normalni ali znižani ceni. Mast se oddaja iz aprovizacijskega skladišča v cerkvi sv. Jožefa po 15 kron kilogram in odpade na vsako osebo po pol kilograma. Določa se naslednji red: Dopoldne od 8. do 11. pridejo na vrsto vse one stranke, ki dobivajo kruh v vojni prodajalni v Šolskem drevoredu, popoldne od 2. do 4. dobe mast vse one stranke, ki dobivajo kruh pri Žužku v Sv. Florijani ulici in pri Zazlazu na Starem trgu, od 4. do 6. dobe mast vse one stranke, ki dobivajo kruh pri Moletu v Sv. Florijani ulici. Vsaki stranki se je pri oddaji izkazati z rodbinsko karto, katere se je razdeljevalo pri zadnji krušni komisiji. Pri nakupu masti je predložiti maščobne karte. Prinešiti je s seboj posodo in pripraviti drobiž. One stranke, ki dobivajo mast pri mestni aprovizaciji vsak mesec po znižani ceni in železniški uslužbenci, katere preskrbuje z mastjo železniška uprava, so od predstoječe razdelitve masti izključeni.

Ruska ofenziva.

Naše čete so se umaknile čez desni pritok Dnjestra: Lomnico. Poluradno javlja Wolffovo poročilo, da so vzeli Rusi Halč ob Dnjestru, kar je umljivo vsled umikanja branilcev. Kaj da sovražnik namerava s svojimi z velikimi žrtvami izvedenimi po-

hodom med Dnjestrom doseči, se še ne more reči. Pozornost se obrača seveda na nasip Karpátov, ker vodijo čez nje dohodni na Ogrsko, ki kljub vsem prejšnjim izkušnjam seveda zelo mikajo sovražnika. Položaj je precej zagoneten, ker pač ruskemu vojnemu vodstvu ne more biti na tem, da zamaši svoje čete v zagato med dve nevarni vzhodni črti nasprotnih podjetij, posebno še za to, ker smer ruskega sunka ne meri na Lvov, ki se je že tolikokrat imenoval.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. julija. Uradno:
V Rumuniji in Karpatih nič važnega. Južno od Dnjestra so prišli Rusi do naše postojanke pri Lomnici. Pri Kaluszu so se pričeli bojevati na zahodnem bregu reke. Ob Stohodu in severno železnice Rovno-Kovel smo odbili ruski sunek.

Načelnik generalnega štaba.

AVSTRIJSKO VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 12. julija zvečer. Iz vojnega tiskovnega stana:
Neposredno južno Dnjestra se bijejo trajni boji.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.
Pri Rigi, Smorgonu in Baranovičih so zopet živahnije streljanji; tudi pri Lucku in na vzhodnem gališkom bojišču je bil ogenj od časa do časa precej močan.

Ob ščari smo odbili ruske preganjalne čete; ob Stohodu, južnozahodno Kovla pa sovražne delne napade. Med Dnjestrom in Karpati so Rusi z mešanimi oddelki poizvedovali proti postojanki pri Lomnici. Pri Kaluszu so prišle prednje čete na zahodni breg reke.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 12. julija. Veliki glavni stan:
Na vzhodu trajni boji do tik južno od Dnjestra.

Rusko uradno poročilo.

9. julija. V smeri proti dolini so napadle 8. t. m. okoli poldne po pripravi s topovi čete generala Kornilova utrjene postojanke zahodno od Stanislavova. Ko so naše čete utisnile najprednejšo glavno sovražno postojanko, so v boju napredovale in se polastile mest Jesupol, Ciezov, Pavelče, Ribno in postaje Lušec, Konjenica, ki je preganjala sovražnika, kateri se je umikal, je doseglo reko Lukva. Naš plen je znašal ta dan 131 častnikov, 7000 vojakov, 48 topov, med njimi 12 težkih, in veliko strojnih pušk.

10. julija. Proti večeru so prišle naše čete do potoka Lokvica. Sovražnik se umika proti reki Lomnica. V bojih 9. t. m. smo ujeli nad 1000 avstrijskih in nemških vojakov, in zaplenili 3 poljske topove. V dveh dneh ofenzive zahodno od Stanislavova smo utisnili sovražne postojanke na širini 20 vrst, v globini 4 do 10 vrst.

Podrobno poročilo o bojih v Galiciji.

Berlin, 12. julija. Wolff poroča: Na vzhodni bojni črti tipa Rus med Dnjestrom in Karpati počasi proti našim novim postojankam, katere smo zasedli. Dne 11. t. m. je sovražnik proti večeru izvajal delne napade pri Grabovki in pri Babilcu-Pršvočici, katere je zadušil naš ogenj. Pri Brzezanih na obeh straneh Hlodova in zahodno Lucka so od časa močno streljali. Okoli 10. zvečer je napadel Rus ob Stohodu na širini enega kilometra z več močnimi ognjenimi valovi; napad se je zrušil s težkimi ruskimi izgubami. Na rumunski bojni črti je bilo sovražno topništvo posebno pri Brail-Latinu nemirno. Naš ogenj je uničil sovražna utrjevalna dela severovzhodno izliva Rimnice. Od 1. do 10. julija smo ujeli v odsekih Brzezany in Zborov 1900 mož, med njimi 22 častnikov. Primeroma nizko število ujetnikov je merilo za strašne, krvave izgube Rusov, ki so jih kosili cele vrste in so za to le v redkih slučajih dosegli naše jarke. Veliko stotnij je, kakor se poroča z bojišča, padlo v ognju na 30 do 50 mož.

Oklic ruskih pravoslavnihi duhovnikov armadi in mornarici.

V Proskurovu zborujoči kongres ruskih pravoslavnihi duhovnikov jugozapadne fronte poziva v posebnem oklicu pripadnike armade in mornarice, naj se zbero okoli Kerenskega in nadaljujejo vojsko, dokler se ne doseže večer splošen mir.

Kaj zahtevajo delegati ruske fronte?

Vsi poročevalci na kongresu delegatov fronte v Odesi zahtevajo, da se zapleni dobiček velikih vojnihi dobaviteljev, preženo vsled vojnihi dobav obogateli tvorničarji, mobilizirajo vsi menihi ter zapleni njih premoženje za vojne stroške in pošlje vse trgovce in enake ničvredneže, ki se klatijo po gostilnah in kavarnah, na fronto.

Metropolit Szeptycki o položaju v Rusiji.

Stockholm, 11. Metropolit Szeptycki, ki se je vrnil iz ruskega ujetništva, je izja-

vil o položaju v Rusiji: Med tremi socialističnimi strankami so menševiki najmočnejši, slede jim revolucijski socialisti in končno bolševiki. Meščanska revolucijska stranka je brez moči. V delavskem svetu ni zastopana. Metropolit je večkrat občeval z Ljovom, ki je, kakor tudi Tereščenko in Kerenski, interesanten mož. Vodilni možje v Rusiji so vrli možje, a položaj je tak, da bodo komaj kos neprilikam.

Pomanjkanje premoga na Ruskem.

Stockholm, 12. (K. u.) »Aftonbladet« poroča: Industrijsko ministrstvo v Petrogradu je sporočilo, da je zopet več tvornic radi pomanjkanja premoga in surovin moralo ustaviti obrat. Med njimi sta tudi velika tvornica združene ruske železne industrije, ki ima 5000 delavcev, in tovarna lokomotiv v Harkovu.

Rusija prepusti državne rudnike Ameriki.

Petrograjski dopisnik »Associated Press« brzojavlja, da je rusko trgovinsko ministrstvo, rudarski oddelek, sklenilo, naj se večina državnih rudnikov prepusti Ameriki.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 12. julija.

Ob 11. uri 40 minut otvori predsednik hrvatskega sabora dr. Medaković zborovanje. V sabor pride nova vlada. Prvič, odkar traja vojska, sta prišla v sabor poslanca Svetozar in Valerijan Pribičević. Dr. Srdjan Budisavljević in Valerijan Pribičević sedita v klopih Starčevićancev. Predsednik prebere dopise o odstopu bana dr. barona Skerleca na o imenovanju dr. Mihalovića. Ban je vložil na ustavni pretrp zakonski načrt o podaljšanju finančne nagodbe z Ogrsko. Ko se prebere vsi dopisi, poda ban pl. Mihalović v imenu hrvatske vlade izjavo, v kateri izjavlja:

Vlada je vzeta iz večine hrvatskega sabora, zato računa tudi z njeno podporo, upa pa, da jo bo podpiral v važnih zadevah cel sabor. Nova vlada hoče biti hrvatska, t. j. hoče varovati interese kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije in demokracijo, ker hoče na temelju enakopravnosti vzbuditi vse sile v novo življenje. Z vsoto raznošitjo se hoče lotiti hrvatska vlada vprašanja prehrane. Birokratizem in čisto napačno gospodstvo hoče najbolj energično pobijati. Storiteli hoče vse, da vzdrži vojska na bojišču do srečnega konca, da se doseže trajen mir. Javno življenje na Hrvatskem ne mora demokratizirati in izvesti po strogo ustavnih in parlamentarnih načelih. Vse to hoče izvesti na vseh črtah in iskreno brez vsake rezerve. Samo na ta način se bo ustvaril predpogoj za večjo in lepšo narodno bodočnost. Treba pa je storiti vse, da se čim prej izvede temeljita volilna reforma. Na načelih splošne, enake in tajne volilne pravice želi hrvatska vlada izpeljati bodoči volilni red in v ta namen izvesti absolutno zaokroženje volilnih okrajev. V ta namen se morajo reformirati tudi oni zakoni, ki naj služijo kot ustavna garancija, da more prijeti volja ljudstva pri volitvah do izraza, kakor so zakoni o svobodi tiska, o pravici združevanja, o svobodi volitev in sestajanj. Preurediti se mora upravno sodišče, izvesti avtonomija občin in neodvisnost sodnikov. Hrvatska vlada bo delala z vsoto odločnostjo na to, da se spoštujejo pravice kraljevine Hrvatske, v kolikor so pa bile kršene, da se to popravi. Seveda, da to še ni vse. Čas zahteva in tudi potreba preureditve, zato je upanje, da ne bodo ostali gluhi obojestranski faktorji. Vsa vprašanja med Ogrsko in Hrvatsko naj se rešijo na modernem temelju medsebojnega razumevanja in prijateljstva. Zato se mora zahtevati od strani Ogrske razumevanje za hrvatsko državnopravno individualiteto. Večina pozdravlja banov program. Predsednik predlaga, da naj podajo stranke z ozirom na vladino izjavo v prihodnji seji izjavo. Nato pridejo na vrsto interpelacije. Radić jih je vložil sedem.

V eni zahteva pomilostitev atentatorjev Jukića in Stefana Dojčića, v drugi, da se ne konfiscirajo časopisi, kadar pišejo o prehrani in da se čimprej pomaga Dalmaciji in Istri. Nadalje interpelira bana, v katerem jeziku je prisegel na hrvatsko deželno ustavo, zahteva, da se starejši letniki odpuste iz vojaške službe. Med Radićevimi interpelacijami pride večkrat do preprirov med saborsko večino in njim samim. Večina predbacuje Radiću različna mešetarenja v Budimpešti.

Hrvatsko-srbska koalicijska.

Za častnega predsednika hrvatsko-srbske koalicijske je izvoljen Grga Tuškan, za predsednika baron Nikolić, za tajnika pa dr. Surmin. Dr. Srdjan Budisavljević in Valerijan Pribičević sta izstopila iz koalicijske ter se pridružila najbrže Starčevićevi stranki prava. Iz koalicijske namerava izstopiti tudi dr. Rošić, dr. Lorković in še več drugih. Dr. Srdjan Budisavljević je odložil budimpeštanski mandat.

Gospodarske beleške.

— Deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani priredi posvetovanje županov o raznih gospodarskih vprašanjih, glede živinoreje in prasičereje ter o dobavah živine za armado in za ljudsko prehrano. Shodi se nadalje vrše: Dne 22. julija ob 8. uri dopoldne v Zlatičini za sodni okraj Višnja gora in Žužemperk, dne 23. julija ob 9. uri dopoldne v Kočevju (Hot. Stadt Triest) za sodni okraj Kočevje; dne 25. julija ob 10. uri dopoldne v Orteneku (gostilna pri Kolodvoru) za sodna okraja Ribnica in Velike Lašče; dne 27. julija ob 1. uri popoldne v Litiji (občinski urad) za sodni okraj Litija; dne 29. julija ob 8. uri dopoldne v Škofji Loki (občinski urad) za sodni okraj Škofja Loka; dne 30. julija ob 8. uri dopoldne v Kranju (občinski urad) za sodna okraja Kranj in Trzič; dne 1. avgusta ob 9. uri dopoldne v Kamniku (občinski urad) za sodna okraja Kamnik in Brdo, dne 3. avgusta ob 9. uri dopoldne na Jesenicah (občinski urad) za sodna okraja Radovljica in Kranjska gora; dne 5. avgusta ob 8. uri dopoldne v Vipavi (občinski urad) za sodni okraj Vipava; dne 6. avgusta ob 8. uri dopoldne v Št. Petru na Krasu (občinski urad) za sodne okraje Postojna, Ilirska Bistrica in Senožeče; dne 8. avgusta ob 8. uri dopoldne v Logatcu (občinski urad) za sodne okraje Logatec, Idrija, Cerknica in Lož. Shodov se udeleži lahko vsak posestnik ter izrazi na istih svoje težnje in želje.

Vojna kavina zmes. Dunaj, 12. julija. (K. u.) Vojna kavina zmes, ki jo bodo pričeli deliti z novo periodo krušnih kart 4. avgusta proti nakaznicam na kavo, obsega poleg čistega kavinega boba in nadomestil tudi karamel, ki se izdeluje po novo iznajdenem načinu iz surovega sladkorja. Ta karamel priteguje vlažnost nase in se za to prvotna prašna oblika kavine zmesi ustali v več ali manj trdno zmes. Ta okolnost pa nikakor ne vpliva na kakovost produkta. Na drobno se bo prodajala ta zmes četrt kilograma eno krono.

— Še en »strokovnjak«. V Wüllersdorfu od severozapadni železnice je prišla komisija za jajca. »Strokovnjak« je poizvedoval, koliko kokoši je, nato je nekoliko računal in odredil: »Vsak teden morate oddati toliko in toliko jajc«. Na ugovor, da je to nemogoče, se »strokovnjak« velemodro odreže: »Vsaka kokoš vendar zleže vsak dan najmanj 3 do 4 jajca.

Kuhaj s solncem! »Politiken« poroča: Ravnatelj laboratorija v Kodanju Maasen je iznašel aparat za izrabo solnčne toplote. Aparat je zelo priprost, stane 4 in pol krone in se z njim v zelo kratkem času segreje 2l na voda 60 do 70 stopinj.

Ij Kruh in moka za letoviščarje iz Ogrske. Vsled razpisa c. kr. urada za ljudsko prehrano z dne 12. junija 1917, štev. 21.761, se mora oddajati kruh in moka tudi na krušne izkaznice, ki so veljavne za dežele ogrske krone, katere predlože letoviščarji iz Ogrske. Ker je treba odrezke teh izkaznic vposlati centrali vojničnega prometnega urada in da ne bode pri prodaji kake zmešnjave, se opozarja, da prodajalci kruha nakažejo vsako osebo, ki bi predložila ogrsko krušno izkaznico predvsem v mestno posvetovalnico, kjer se bodo ali krušne izkaznice zamenjale ali pa opremile z mestnim pečatom. V nujnih slučajih pa je kruh takoj oddati na ogrske izkaznice ter potem dotične odrezke predložiti v mestno posvetovalnico.

Št. 10.140.

Razglas.

Mestni magistrat odreja na podstavi § 26. občinskega reda, točka d), za stolno mesto Ljubljano sledeče:

1. Vsi prodajalci zelenjave, branjevalci in oni, ki jo pridelajo na lastnih vrtovih ali gredah, morajo vso zelenjavo postaviti na trg vsak dan najkasneje do 8. ure zjutraj.

Kdor bi zelenjavo pripeljal po 8. uri, je ne bo smel na trgu prodajati, ker bo za tisti dan s trga izključen.

2. Vsa zelenjava, ki pride na trg, mora biti občinstvu takoj na razpolago, Blago ne sme biti pokrito in ne rezervirano. Cene blagu morajo biti na vsaki posamezni košari natančno razvidne.

Protiravnanje se bo v zmislu obstoječih določil najstrožje kaznovalo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. julija 1917.

Zalozba umetniških razglednic.

Marija Gicar, Ljubljana

je ravnokar izdala novo serijo 6 umetniških razglednic, reprodukcije p. branjih, najboljsh originalih M. Gasparija:

1. Čiščenje.
2. Nevesta.
3. Zapuščenca.

4. Nedeljska zabava.
5. Bogati ženin.
6. Nagelj.

Cena seriji v prvovrstni trobarvni izpeljavi K1, poština posebej. Trgovcem popust.

Kupi se

damsko kolo

dobro ohranjeno. Plačilo na željo tudi v blagu po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Li a 1683.«

Sveže

1698

maline in borovnice

kupi lekarnar PICCOLI, LJUBLJANA

Službe kuharica

z dobrimi izpričevani v mestu ali na deželi, najraje h kakemu gospodu duhovniku. Nastopi lahko takoj. Naslov pove uprava lista pod št. 1704.

Hlapec

se išče, ki je vajen konj in poljskega dela. Da se hrana in 40 K mesečne plače.

Ivan Ogrin,

Gruberjevo nabrežje 3, Ljubljana.

Kupi se v okolici Ljubljane mala

kmečka hiša

z vrtom. Ponudbe na upravo lista pod št. 1708.

Razpisuje se služba

organista.

Kje, pove upravništvo lista pod št. 1711.

Srbečico, potenje, solnčarico, hraste, izpuščaje, kožne bolezni, stare rane

odpravi hitro in sigurno

iantarsko mazilo.

Ne umazaj in ne daj. Mali lanček 3 K, veliki lanček 5 K, družinski lanček 9 K z navodilom. K temu spada ena jantarska mila 4 K. — Izdaje Gerő Sándor, lekarnar, Nagy Körös st. 31.

Lesni delavci

se iščejo za takojšnje delo in nastop:

2 uri od železnice v bližini Feldkirchna na Koroskem. Delo je v lepem graščinskem gozdu za pripravljanje 4 metre dolgih hlodov (krljev) in lesa za papirnice nad 2000 metrov. Delo traja do snega in tudi prihodnje leto. Dobra dnevna plača. Za prehrano, ki jo preskrbi občina, dobe delavci še približek od gospodarja. Zeli se 4-6 delavcev z nadodelavcem, ki razume tudi nemški. Istotako se išče izurjen žagar na prav dobro dvojnato žago na turbino v Feldkirchnu. Nastop takoj. Delo skozi celo leto. Vprašanja na upravo »Slovenca« pod št. 1706 (če-le možno v nemščini).

1709